

Kommunikatsioon
ühiskonnas.

Ilmar Raag,
Tartu, 2018

Meil on palju näiteid, kuidas informatsioon ei tööta nii nagu me eeldame. Ja me ei räägi tõest, vaid sellest, kuidas inimesed käituvad.

Eesti reformatsiooni ajal
toimus kirikute rüüstamine ja
pühapiltide hävitamine.

Miks oli vaja pilte purustada?

Kas totaalne propaganda päästis Nõukogude Liidu?

PRE-VACCINE ERA
ESTIMATED ANNUAL
MORBIDITY IN THE U.S.

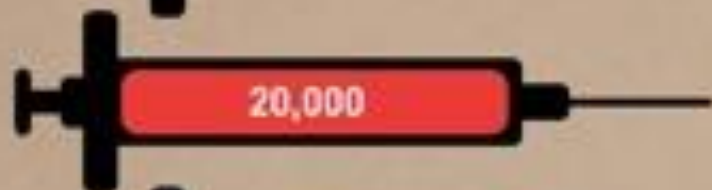
%

MOST RECENT
REPORTS OF
CASES IN THE U.S.

DECREASE

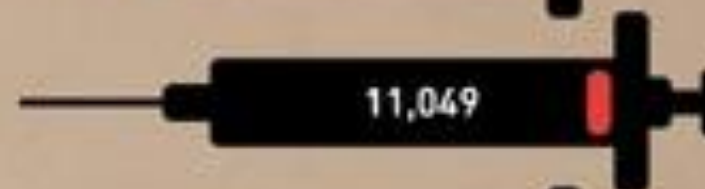
DIPHTHERIA
100%

H. INFLUENZA
99%

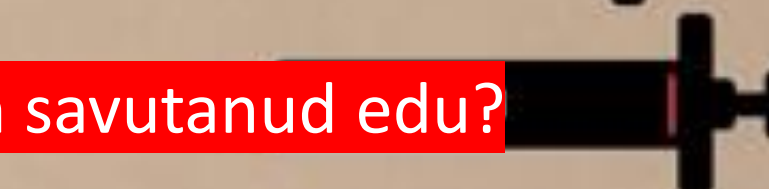
HEPATITIS A
91%

HEPATITIS B
83%

MEASLES

Miks vaksineerimise vastased on savutanud edu?

MEASLES OUTBREAKS ACROSS EUROPE

Cases were
recorded
in 2017

Cum Privul. Reg

*et per dus ,
a cet arbre pendus*

*Monstrent bien que le crime (horrible et noire engeance)
Est luy mesme instrument de honte et de vengeance ,*

*Et que cest le Destin de
Desprouver tost ou ta*

Aeg ajalt tekivad olukorrad, kus argumendid ei tööta,
kommunikatsioon ei tööta...

Siis loeme uuesti Juri Lotman artiklit “Tehnikaprogress kui kulturoloogiline probleem”

Miks valimiskampaania
 ühtedele inimestele
 mõjub ja teistele ei
 mõju?

Vahejärelalus

Isegi kui toimib kommunikatsioon, ei muutu inimeste käitumine ainult kokkupuutest vahetatud mõtetest.

Ühel ja samal territooriumil elavad erinevad kogukonnad, kellel on erinev tõlgenduste ruum ja kultuur. Kutsume neid mõnikord ka „subkultuurideks“

Kommunikatsiooni suutmatuse põhjused:

- Semantiline killustatus
- Emotsioonide ülemvõim – tekstivälised aspektid, mis määravad info tõlgendamist.
- Sotsiaalne killustatus

Semantiline killustatus.

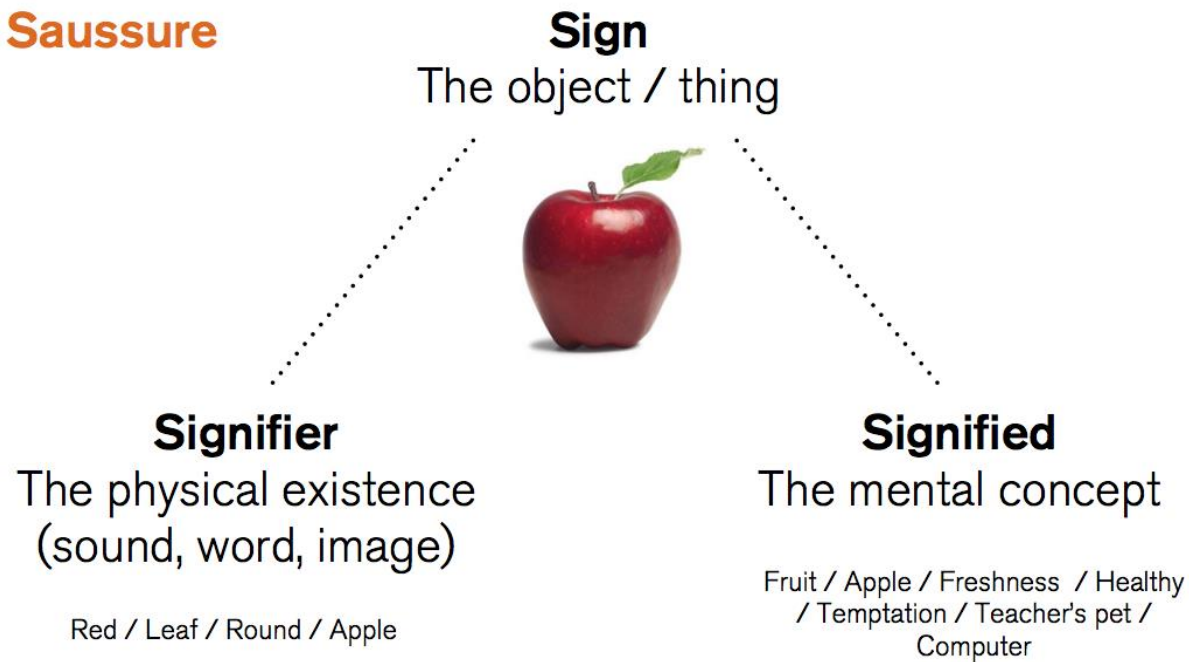
Lausung „enoncé“, mis osutab, et lause tähendus sünnib alles sel hetkel, kui toimub kommunikatsioon.

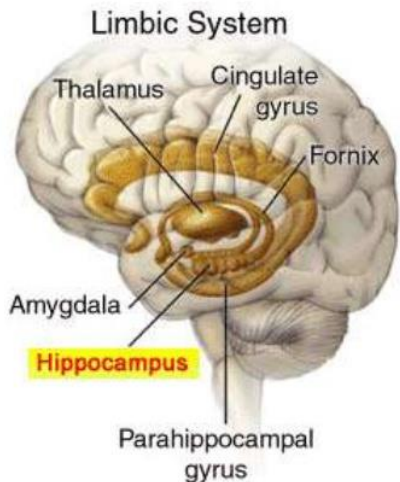
Iga sõna konnotatsioonid on mingil tasandil iga inimese jaoks erinevad.

Seepärast toimub tavaliselt vestluse käigus tähenduste ühtlustumine.

Näiteks: „Ma armastan Sind.“

Saussure

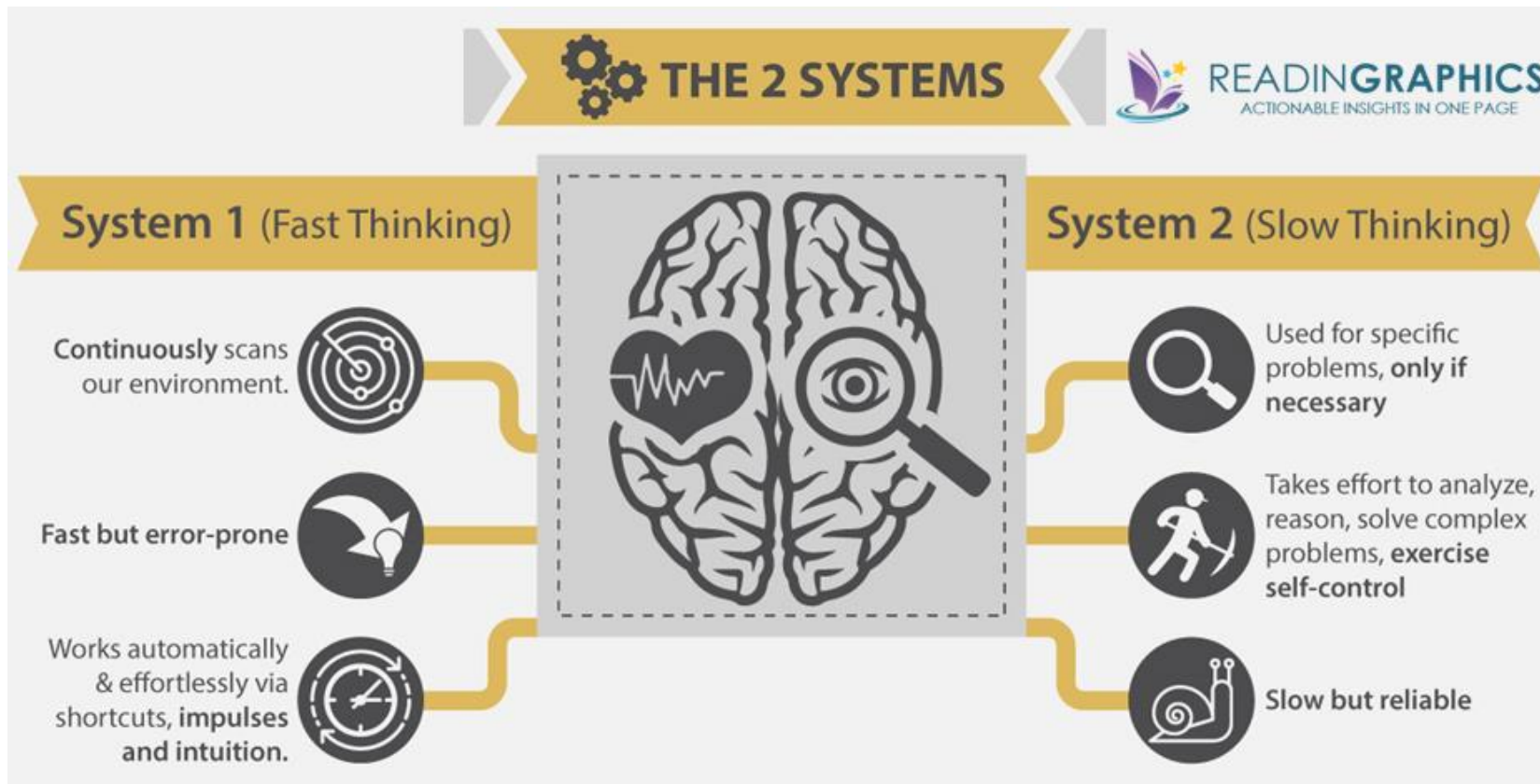
THE LIMBIC SYSTEM

DR.SWATI PATIL

Miks emotsioonid on tugevamad kui ratsionaalsus?

- Kesknärvisüsteemi evolutsioon on jätnud ka meie ajusse alles osad, mis tegelevad esmase infotöötusega ja vastutavad kõige kiiremate ellujäämiseks vajalike reaktsioonide eest.
- Seda seostatakse kõigepealt limbilise süsteemiga.
- Kuidas jõuda ratsionaalse mõtlemiseni?

Daniel Kahneman “Kiire ja aeglane mõtlemine” kognitiivsetest vigadest

Sõnad on ületähtsustatud

- Vaadake mõnda filmi võõras keeles. Tihti saate te tegelaste omavahelistest suhetest aru ka ilma keelt mõistmata.

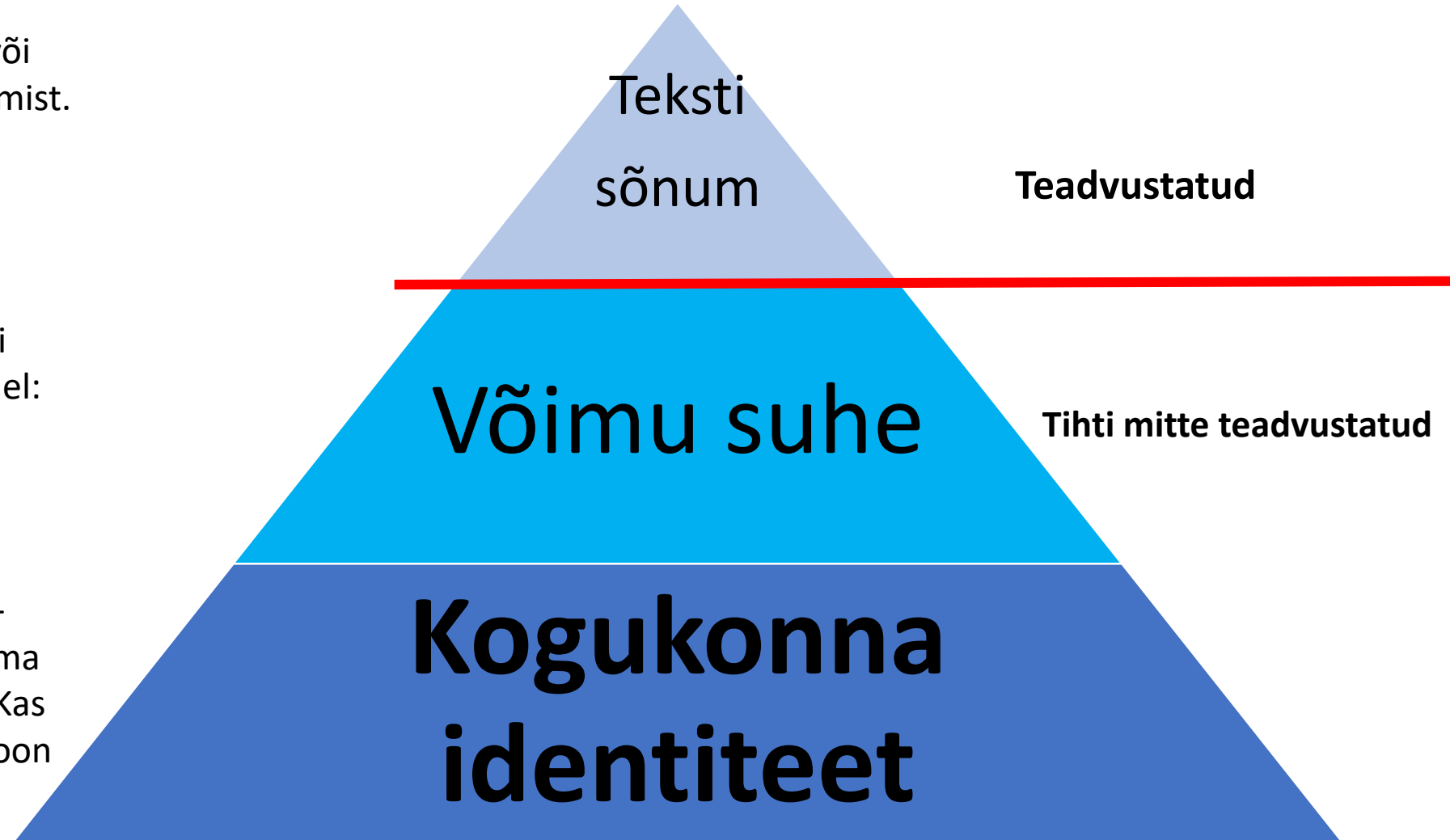
Mis sisaldub igas kommunikatsioonis?

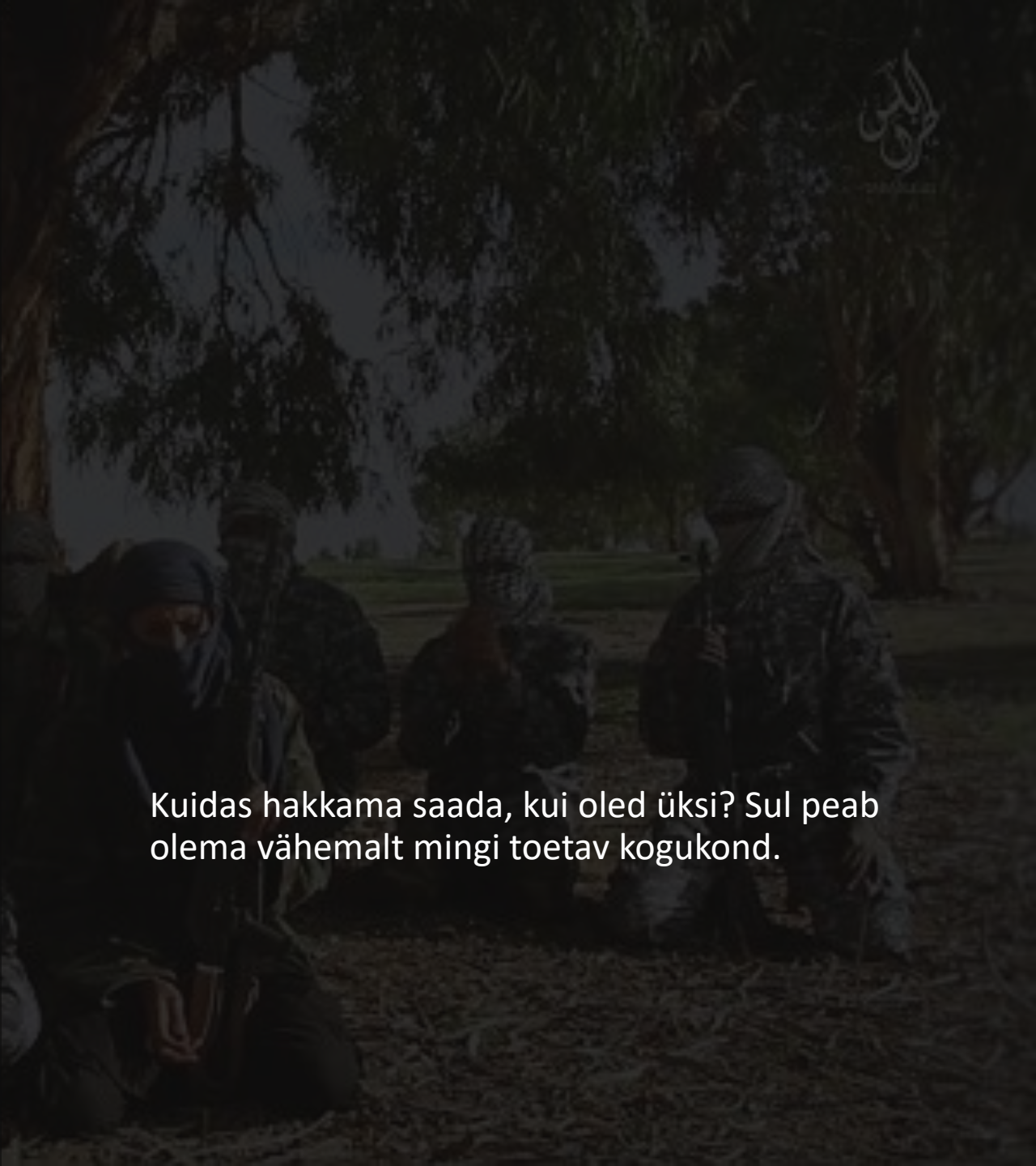
(vastuvõtja jaoks)

Selge sõnum sõnades, helides või pildis. Näiteks Eesti väärrib kaitsmist.

Hierarhia aspekt. Õpetaja koolilapsele „Ära suitseta“. Eesti valitsus lihtsale Stjopale Sillamäel: „Räägi eesti keelt.“

Kogukondliku kuuluvuse aspekt – Määrab, kas sõnumi rääkija on oma inimene või teisest kogukonnas. Kas kogukonna sisene kommunikatsioon või kogukondade vaheline.

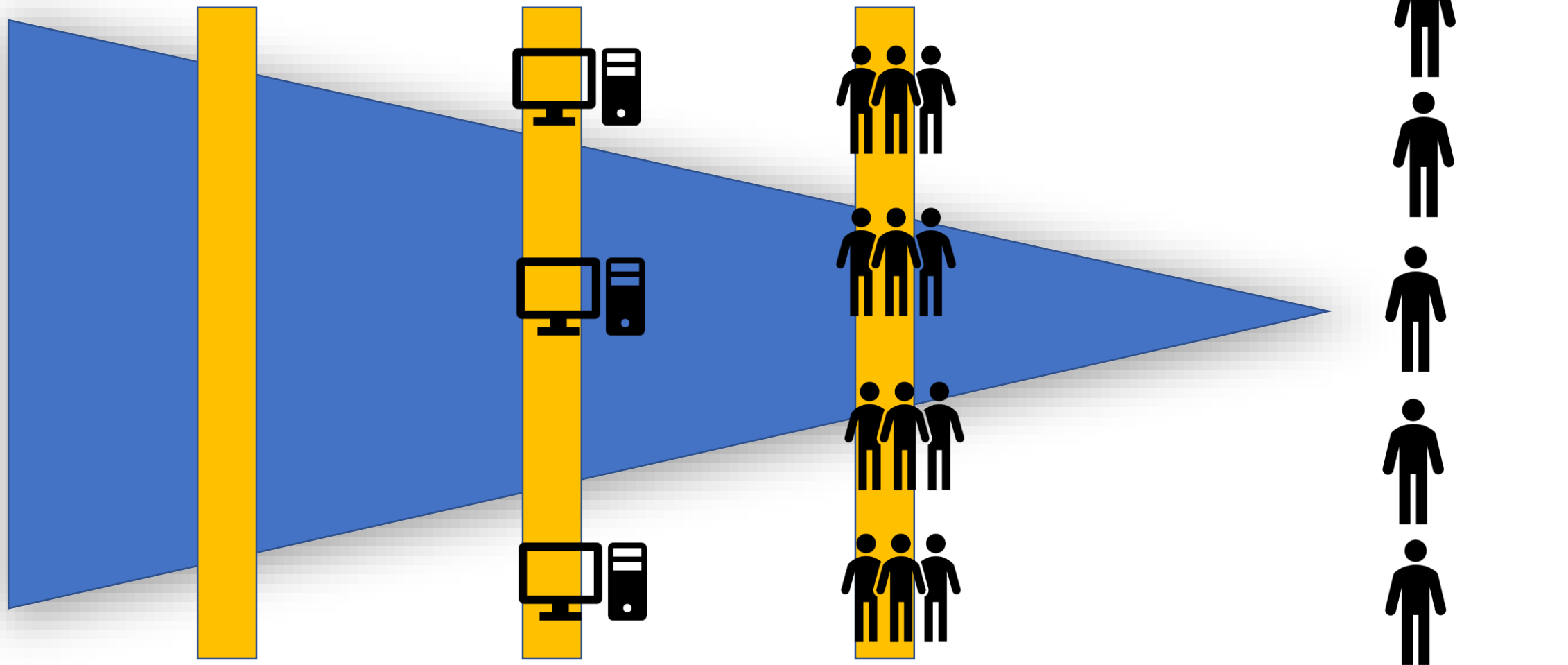

Kuidas hakkama saada, kui oled üksi? Sul peab olema vähemalt mingi toetav kogukond.

Two step flow - Filtrid kõne jõudmisel kodanikuni

Riigi kõne

Meedia

Teeb valiku,
pakub raamistust

Sotsiaalmeedia

Filter võimendab
valikuliselt meediat,
Loob oma tähendusi

Gruppide otsesuhtlus

Perekonnad, sõpruskonnad
oma tähenduspoliitikaga

Inimene

Valib oma tõlgenduse
Suhestub tõlgenduskogukonda

Palun jääge siia elama!

Eestis on tugev ohu narratiiv, mis kindlasti ei soodusta arutelu.

Kokkuvõte

- Tuleb mööda saada emotsionaalse äratõuke etapist.
- Ilma ühisosa leidmata, ei ole võimalik üle saada kogukondlikust negatiivsuse survest. Sisuliselt on iga lahenduse jaoks valik eraldi „lahenduse kogukond“.
- Kognitiivne dissonants, ehk sõnade/eelteadmiste konflikt selle reaalsusega, mida kogetakse, on samuti tugevam kui kommunikatsioon.

Küsimused?